

Bielsk Podlaski, dn. 15.01.2025r.

Wnioskodawcy:

1. **Bożena Zwolińska**

Osoba reprezentująca wnioskodawców

Adres do korespondencji: jak wyżej

e-mail: jak wyżej

2. **Maria Ryżyk**

Adresaci petycji:

1. **Pan Donald Tusk**
Prezes Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,
Al. Ujazdowskie 1/3,
00-583 Warszawa;
fax: 48 22 625 26 37

2. **Pani Paulina Hennig-Kłoska**
Ministra Klimatu i Środowiska
ul. Wawelska 52/54,
00-922 Warszawa
info@klimat.gov.pl

ustawaUD89@klimat.gov.pl

departament.prawny@klimat.gov.pl

3. **Pan Władysław Kosiniak-Kamysz**
Minister Obrony Narodowej
Biuro Ministra Obrony Narodowej
al. Niepodległości 218, 00-911 Warszawa
e-mail: kontakt@mon.gov.pl

4. **Pan Krzysztof Paszyk**
Minister Rozwoju i Technologii
pl. Trzech Krzyży 3/5,
00-507 Warszawa;
e-mail na adres: kancelaria@mrit.gov.pl

**5. Pan Jarosław Brzozowski - Wojewoda
Podlaski**

Podlaski Urząd Wojewódzki
ul. Mickiewicza 3
15-213 Białystok
wojewoda@bialystok.uw.gov.pl

**6. Biuro Poselskie Posła na Sejm RP
Krzysztofa Truskolaskiego**
ul. Malmeda 10, 15-440 Białystok
krzysztof.truskolaski@sejm.pl

dotyczy: projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (**wnioskodawca:** Minister Klimatu i Środowiska; **numer z wykazu:** UD89) oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym lub innych aktów prawnych związanych z treścią petycji.

Petycja

Działając na podstawie art. 2 i art. 4 ustawy o petycjach, w interesie publicznym, a także w imieniu własnym, zwracamy się z petycją w sprawie dotyczącej **bezpieczeństwa mieszkańców terenów wschodniej części Polski oraz żołnierzy broniących naszej granicy na wypadek konfliktu zbrojnego z Rosją lub Białorusią.**

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o rozważenie podjęcia działań w ramach kompetencji, zmierzających do wniesienia stosownych zmian przepisów w:

1. projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (**wnioskodawca:** Minister Klimatu i Środowiska; **numer z wykazu:** UD89)

mających na celu między innymi **scentralizowanie rozwoju energetyki wiatrowej w regionach położonych blisko granicy z Rosją czy Białorusią**, w tym między innymi poprzez:

- 1) **nałożenie na inwestora obowiązku każdorazowego uzyskania zgody Ministerstwa Obrony Narodowej na budowę elektrowni wiatrowych**, a nie tak jak proponuje się, iż „w konkretnych przypadkach o odległości decydować będzie organ sporządzający miejscowy plan po zapoznaniu się ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko oraz postulatami społeczności lokalnych, które będą mieszkać w pobliżu planowanej elektrowni wiatrowej.” (źródło: strona Ministerstwa Klimatu i Środowiska, artykuł z dnia 27.09.2024r. pt. „Projekt ustawy o elektrowniach wiatrowych: wsparcie inwestycji przyszłości”; link: <https://www.gov.pl/web/klimat/projekt-ustawy-o-elektrowniach-wiatrowych-wsparcie-inwestycji-przyszlosci>);

Uważamy, że organy sporządzające plany miejscowe, tj. odpowiednio wójt (w gminach wiejskich), burmistrz (w gminach miejskich lub miejsko-wiejskich, w

miastach poniżej 100 000 mieszkańców), prezydent miasta (w miastach liczących powyżej 100 000 mieszkańców) nie są właściwe do ustalania strategii bezpieczeństwa państwa. Naszym zdaniem organy te nie są od oceniania zagrożeń i skutków dla naszego bezpieczeństwa w przypadku ewentualnych kolizji i ryzyk związanych z budową i funkcjonowaniem **elektrowni wiatrowych lub dużych farm fotowoltaicznych (w obszarze przygranicznym naszego kraju)**. W tym wypadku taka ocena powinna być dokonywana w ramach struktur MON we współpracy z władzami lokalnymi.

2. w odpowiednich aktach prawnych, w tym między innymi ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zaproponowanie zmian mających na celu między innymi scentralizowanie rozwoju **dużych farm fotowoltaicznych** w regionach położonych blisko granicy z Rosją lub Białorusią, w tym między innymi poprzez nałożenie obowiązku na inwestora każdorazowego uzyskania zgody Ministerstwa Obrony Narodowej na **budowę dużych farm fotowoltaicznych**.

Uzasadnienie

W dniu 27 września 2024 r. Ministerstwo Klimatu i Środowiska zaprezentowało projekt nowelizacji ustawy dotyczącej inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych oraz innych ustaw (UD89). Tak jak napisano w uzasadnieniu celem tej nowelizacji jest przyspieszenie transformacji energetycznej Polski poprzez znaczne zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w krajowym systemie energetycznym. Zmiany te mają również wspierać lokalny rozwój gospodarczy.

Przedstawione cele są akceptowalne i nie budzą zastrzeżeń. W związku jednak z podejmowanymi, lub podjętymi, przez niektóre państwa nadbałtyckie (takie jak Estonia, Finlandia, czy Szwecja) działaniami blokującymi budowę dużych farm fotowoltaicznych i budowę farm wiatrowych, naszym zdaniem należałoby przyjrzeć się rozwiązaniom w tym zakresie zastosowanym w tych państwach, a przede wszystkim przyjętej argumentacji. Jak wynika z podanych niżej źródeł informacji podstawą działań ograniczających stosowanie OZE w pobliżu granicy z Rosją czy Białorusią jest bezpieczeństwo:

1. **Estoński rząd blokuje możliwość wydawania pozwoleń na budowę dużych farm fotowoltaicznych w regionach położonych blisko granicy z Rosją tłumacząc, że tego rodzaju instalacje mogą powodować zakłócanie łączności radiowej. Estoński resort obrony każdorazowo musi wydać zgodę na realizację tego rodzaju inwestycji w północno – wschodniej Estonii. (...) tego rodzaju restrykcje były już wcześniej stosowane w Estonii, jednak do tej pory obejmowały głównie budowę elektrowni wiatrowych** (źródło: artykuł z dn. 16-02.-2022r. pt. „Estonia blokuje budowę farm fotowoltaicznych. Ze względów bezpieczeństwa.”; link: <https://www.granwzielone.pl/energia-sloneczna/107326/estonia-blokuje-budowe-farm-fotowoltaicznych-ze-wzgledow-bezpieczenstwa>);
2. **Finlandia.** „Armia fińska odradza budowę farm wiatrowych w pobliżu granicy z Rosją, bo mogą zakłócić prace radarów potrzebnych do obrony kraju. Chodzi o turbiny wyższe niż 50 m. Muszą stawać co najmniej 40 km od radarów, bo inaczej będą utrudniać wykrywanie zagrożenia. EurActi.com donosi, że większość nowych pozwoleń na farmy wiatrowe w tym roku została zablokowana właśnie ze względów bezpieczeństwa, tworząc

nierównowagę między zachodem i wschodem kraju i skłaniając wschodnie samorządy do apeli o rekompensaty.” (źródło: artykuł z dn. 20.06.2022r. pt. „Wiatraki mogą zakłócać pracę radarów. Finlandia odradza ich budowę przy granicy z Rosją”; link:

<https://biznesalert.pl/wiatraki-moga-zaklocac-prace-radarow-finlandia-odradza-ich-budowe-przy-granicy-z-rosja/>

3. **Szwecja.** „W ubiegłym tygodniu szwedzki rząd anulował 13 projektów morskich farm wiatrowych na Bałtyku. **Decyzje te argumentował obawami o bezpieczeństwo kraju. Według szwedzkiej armii elektrownie wiatrowe na morzu utrudniłyby skuteczną obronę kraju przed atakami raketowymi Rosji.**” (źródło: artykuł z dn. 12.11.2024r. pt. „Szwedzkie wojsko zablokowało bałtyckie farmy wiatrowe. Jest ostra reakcja”; link:

<https://biznesalert.pl/wiatraki-moga-zaklocac-prace-radarow-finlandia-odradza-ich-budowe-przy-granicy-z-rosja/>

W przypadku agresji Rosji lub Białorusi na Polskę w naszej ocenie oraz mieszkańców powiatu bielskiego, hajnowskiego jak i innych powiatów przygranicznych, istnieje ryzyko kolizji ww inwestycji ze skuteczną obroną kraju przed atakami raketowymi Rosji lub Białorusi. Tak jak podkreślali przedstawiciele armii fińskiej - **tego rodzaju instalacje mogą powodować zakłócanie łączności radiowej.**

Nie jesteśmy specjalistkami w zakresie wojskowości, **ale naszym zdaniem ocenę ewentualnej kolizji powinien przedstawić resort Ministerstwa Obrony Narodowej posiłkując się specjalistyczną wiedzą ekspertów.** Dalsze prace powinny być realizowane przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii w uzgodnieniu z Ministerstwem Klimatu i Środowiska, czy innymi resortami.

Mamy świadomość, że projekt ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (**wnioskodawca: Minister Klimatu i Środowiska; numer z wykazu: UD89**) był poddany uzgodnieniom, konsultacjom publicznym, procedurze opiniowania, a obecnie jest analizowany przez Stały Komitet Rady Ministrów. **Nie mniej jednak kwestia bezpieczeństwa naszych granic i mieszkańców terenów przygranicznych dla nas i dla innych powinna być najważniejsza.**

Mając na uwadze powyższe, oraz uwzględniając kryterium bezpieczeństwa terenów wschodnich Polski, bardzo prosimy o wprowadzenie odpowiednich regulacji prawnych w ww projekcie ustawy oraz przygotowanie odpowiednich zmian w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym lub w innych aktach prawnych.

Wyrażamy zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego naszych danych osobowych, z wyłączeniem adresów korespondencyjnych.

Z poważaniem

Beata Zwiolińska
Marie Ryżyc